

بیان فلسفه زندگی در اشعار فردوسی

شاهنامه فردوسی گنجینه کهنی از نمادهای ایرانی است، از این‌روست که بیش از هر چیز دیگر پندار و منش ایرانی را به تصویر کشیده و زبان غنی و نغز فارسی را پاس داشته است. شاید یکی از دلایل اینکه در خانه هر ایرانی

می‌توان یک شاهنامه فردوسی پیدا کرد همین موضوع باشد که ایرانی را تشویق می‌کند تا فرهنگ غنی ایرانی را در آیینه اش کتاب به‌نظاره بنشیند. فردوسی اقتدر باشکوه، خود و اندیشه‌اش را در اشعارش گنجانده که جایگاهی والا و قابل احترام و ستودنی در جامعه پیدا کرده است.

حتی قرن‌های دیگر هم می‌توان اشعار و هویت شخصیت‌های شاهنامه‌اش را در بین نسل‌های آینده و کلام و گفتارشان یافت و این نشان از هویت فراموش‌ناشدنی آن دارد.

بیان فلسفه مرگ و زندگی در اشعار فردوسی و هنر‌نمایی فلسفی در نقطه‌اوج داستان‌های شاهنامه و ارج‌گذاری او به زبان دلنشین فارسی، از ویژگی‌هایی است که از شاهنامه گنجی باعظمت ساخته است.

کسانی که چون من فلسفه خوانده‌اند و با فلسفه زیسته‌اند، فلسفه نهان و البته شیرین بی‌تبت‌بیات شاهنامه را دوست داشتنی می‌پندارند و نیک می‌دانند که برای فهم از دل و جان اشعار او، نباید به یک‌بار خواندن آنها اکتفا کرد.

چه نیکوست که بیست و پنجم از دیبهبست لطیف، به نام شاعری نامگذاری شده که طبعش بسیار لطیف و روان بود و این روانی طبع، پیوسته در زمانه‌های بسیاری روان بوده تا به روزگار ما رسیده و در اندیشه و هنر امروز ما جریان یافته است.

امروزه در جامعه ایرانی یا جهانی، از هر کسی پرسیده شود نام چند شاعر پارسی‌گوی را بگوید، محال است نام فردوسی را بر زبان نیاورد و در کنار نام حافظ شیرین سخن و شیخ اجل سعدی شیرازی، به فردوسی پاک‌راه اشاره نکند. این سه شاعر فرزان، سه گانه ارجمند ادبیات ما هستند که به زبان فارسی، قدرتی شگفت‌انگیز بخشیده‌اند. کلمات فارسی و فردوسی، اقتدر با هم تنیده و آمیخته‌اند که جدا کردن آنها از یکدیگر ناممکن و نشدنی است.

طبعاً بر یک‌پایک ایرانیان بایسته است که شأن این دو رکن فرهنگساز را بیش از پیش ارج بگذارند و در هیاهوی جنگ و جدال‌های سیاسی و روزمرگی‌ها، از آنها غافل نشوند. هایدگر می‌گوید: «زبان، خانه هستی است» و جهان بینی و هستی و نگاه ما از این دو عنصر، تأثیر پذیرفته است. پس هر اندیشه‌ای که می‌آفریند، هر سخنی که بر زبان می‌آوریم خالی از تأثیرگذاری فردوسی نیست. این سخن شاید اهمیت فردوسی را برای ما روشن‌تر کند. رادیو ایران در راستای بزرگداشت فردوسی بزرگ، این اشعار پرآوازه بخشی از برنامه‌های فرهنگی خود را به این قشبه اختصاص داده و تصمیم دارد در روز بزرگداشت این شاعر نامیه، برنامه کافه هنر را با احترام تقدیم به کسی کند که از نظم کاخی بلند آفکنده که شخت‌خشت آن، عطر زبان فارسی دارد. کافه هنر در بیست و پنجم اردیبهشت‌ماه با بخش‌های ویژه‌ای مهمان لحظه‌های شامست. به عاشقان زبان و ادب فارسی و همه علاقه‌مندان به زبان و ادبیات این مرز و بوم، پیشنهاد می‌شود این برنامه را در ساعت ۱۹:۴۵ دقیقه بشنوند.

❖تهیه‌کننده برنامه «کافه هنر»

همزمان با فرا رسیدن

روز پاسداشت زبان فارسی

پخش داستان‌های کهن ایرانی در یک سریال رادیویی

همزمان با فرا رسیدن روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی پخش سریال رادیویی «قصه‌ها نمی‌میرند» به کارگردانی مجید حمزه‌زاد رادیو نمایش آغاز می‌شود. به گزارش «جوان» و به نقل از روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی رادیو، این سریال رادیویی را الهه حسینی نوشته و در خلاصه داستان آن آمده است: با بستری شدن پیرزن در بیمارستان قصه ملک جمشید نیمه‌کاره می‌ماند. ملک جمشید از فضای قصه سراغ سپهر می‌آید تا به کمک او قصه‌اش تمام شود و از سرگردانی نجات پیدا کند. سپهر که عادت دارد قبل از خواب از زبان مادر بزرگش قصه بشنود با بسته او دچار اتفاقاتی می‌شود که در این سریال رادیویی هنرمندانی چون مینو جبارزه، شمس صادقی، علی زربین و تعداد دیگری از هنرمندان ایران کل هنرهای نمایشی رادیو به ایفای نقش می‌پردازند. «قصه‌ها نمی‌میرند» به تهیه‌کنندگی عذرا اوکیلی، صدایرداری رضا طاهری و افکت محمدرضا قیادی‌فر، از فردا ساعت ۱۹:۱۵ رادیو نمایش پخش می‌شود.

روزنامه جوان |شماره ۵۰۹ | دوشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۶ | ۱۸ شعبان ۱۴۲۸ | اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | غروب آفتاب: ۱۳:۰۴ | اذان مغرب: ۲۰:۲۳ | نیمه‌شب شعرع: ۰۱:۰۱ | اذان صبح فردا: ۰۴:۲۷ | طلوع آفتاب فردا: ۰۵:۵۹

گفت‌وگوی «جوان» با جلیل سامان که با سریال «نفس» سه‌گانه‌اش درباره سازمان منافقین را تکمیل کرد

معتقد نیستم فعالیت‌های سازمان منافقین کمرنگ‌تر شده باشد

■ **جواد محرمی**

جلیل سامان در حال تکمیل کردن سه‌گانه خود است. پس از تولید و پخش سریال‌های «رمغان تاریکی» و «پروانه» از تلویزیون که با استقبال نسبی مخاطبان مواجه شد، این فیلمساز روزهای پایانی فیلمبرداری سومین اثرش را پشت سر می‌گذارد؛ مجموعه‌ای تلویزیونی با نام «نفس» که سامان تلاش می‌کند آن را برای پخش در ماه‌های آتی آماده کند. گفت‌وگوی «جوان» با این کارگردان پیش‌روی شماست. این سومین مجموعه‌ای است که شما با دستمایه فرار دادن سازمان منافقین تولید می‌کنید. دل‌گراش شما به تولید اثر با این موضوع به چه چیزی برمی‌گردد؟

البته موضوع سریال‌های من پیش از اینکه سازمان منافقین باشد به هویت انسانی و اخلاق و تفکر می‌پردازد. وجوه انسانی منحصر به یک سازمان یا دوره به‌خصوص نیست، ممکن است به یک ضعف شخصیتی بپردازیم که یک مدیر فعلی دولتی را هم شامل بشود. بنابراین این‌ها موضوع سازمان منافقین نیست درباره مشترکات انسانی است. رویدادهای این سازمان و افرادی که به دام آن افتادند و داستان‌هایی که برای آنها خلق شده، دارای جنبه‌های نمایشی می‌باشند، متلاًووقتی بحث اسلحه و مبارزه پیش می‌آید دست شما برای خلق موقعیت خیلی باز می‌شود.

اوج فعالیت سازمان منافقین در دهه ۶۰ و ۷۰ رقم خورده و این محدودی فعالیت‌های این سازمان به‌ویژه در سال‌های اخیر به دلیل اخراج از کشور عراق محدودتر شده است، ولی ما شاهد رشد پرداختن به این موضوع در سینما و تلویزیون هستیم. برخی معتقدند این افزایش پرداختن به موضوع می‌تواند تا حدودی منجر به هویت‌بخشی سازمان شود. البته این انتقاد خیلی دامنه‌دار و شایعی نیست، ولی به هر حال مطرح است. نظر شما در این‌باره چیست؟

اصلاً معتقد نیستم فعالیت‌های سازمان منافقین کمرنگ‌تر شده، بلکه این سازمان از فاز مسلحانه

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز

مدیرعامل و مدیرمسئول: عبدالله گنجی

سر‌مدیر: غلامرضا صدقیان

آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری

قطعات میزای شیرازی، پلاک ۲۸۴

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۹۸۴۷۳

روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸، نمابر: ۶-۸۸۴۵۶۳۳۴

توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۷۷-۷۶-۸۸۴۹۸۴۷۵

چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان

www.javanonline.ir

راه سعادت

حکمت ۳۲۷

الثَّنَاءُ بِمَآ تَمَرَّتْ مِنَ الْإِسْتِخْفَائِ مَقُوقٌ وَالنَّقْمُ بِرِغْنِ الْإِسْتِخْفَائِ عَيْتٌ أَوْخَسُدْ.

ستودن بیش از آنچه که سزوار است نوعی چاپلوسی و کمتر از آن، درمادگی با حسادت است.

گفت‌وگوی «جوان» با جلیل سامان که با سریال «نفس» سه‌گانه‌اش درباره سازمان منافقین را تکمیل کرد

سریال «نفس» به لحاظ بودجه الف تعریف نشده، اما کاری که ما انجام دادیم به لحاظ کیفیت الف ویژه است. ما سعی کردیم هزینه را کاهش دهیم.

کاهش هزینه در کیفیت کار تأثیر منفی نمی‌گذارد؟

ما سعی کردیم این اتفاق نیفتد. بودجه ما تقریباً نصف سریالی چون علی‌البدل تعریف شده است.

ام‌اعلی‌البدل سریالی تاریخی محسوب می‌شود.

بله. لابد دلایلی دارد که باید بودجه آن بیشتر از یک کار تاریخی باشد.

برای کاهش هزینه مجبور نشدید خود را به لوکیشن‌های داخلی محدود کنید؟

مجبور بودیم، اما شجاعانه تن به خطر دادیم. ما موقعیت‌های بیرونی زیادی هم داریم. «نفس» در مقایسه با «رمغان تاریکی» و «پروانه» به لحاظ فضاهای بیرونی پر حجم‌تر است. استقلال از دوسریال قبلی شما نسبتاً خوب بود. دلیل آن را چه می‌دانید. نمی‌دانم، حتماً لطف خدا شامل حال ما شده است. من به قصه زیاد اهمیت می‌دهم و درام‌تیک بودن کار داریم می‌تواند دلیل خوبی برای جذب مخاطب باشد.

موضوع خانواده چقدر در کارهای شما مهم است؟

خانواده همیشه برایم مهم بوده، ولی در «نفس» این مسئله بیش از دیگر آثارم پر رنگ است، چون به هر حال مخاطب آثار ما بچه‌های خودمان، دوستانمان و هموطنانم هستند. اثر نمایشی نباید صرفاً سرگرم‌کننده باشد، سرگرمی بستری برای انتقال مفاهیم است.

چقدر به خلق قهرمان اهمیت می‌دهید؟
بله همین‌طور است. برای من بیشتر، ارتباط این آدم‌ها، تصمیمات، زندگی و عشق آنها و خصوصیات مشترک بشری مدنظر بوده است و این نیاز به شخصیت‌پردازی و نزدیک شدن بیشتر به حالات درونی آدم‌ها دارد.

با این وجود جنبه اجتماعی آثار شما بیشتر است؟
جنبه اخلاقی و اعتقادی برایم اهمیت دارد، البته درام در بستر مسائل اجتماعی خلق می‌شود. عشق و تنفر هم به عنوان چاشنی همواره جنبه سرگرمی و داستانی را قوت می‌بخشد. در انتقال مفاهیم تلاش دارم از شعارزدگی پرهیز کنم و مفاهیم بیشتر در قالب قصه به مخاطب منتقل شود. در واقع حرف‌هایم را لابه‌لای قصه‌هایم می‌پیچم.

یژوهش به‌طور طبیعی در کارهای شما اهمیت زیادی پیدا می‌کند. به‌چون‌با یک اثر درباره تاریخ معاصر مواجهیم، سختی کار تاریخ معاصر نسبت به تاریخ کهن این است که خیلی‌ها آن دوره را درک کرده‌اند و تطابق با واقعیت برای این آثار خیلی اهمیت پیدا می‌کند و شما باید به لحاظ طراحی صحنه و دکور خوب عمل کنید.

رعایت این موضوع قاعدتاً هزینه را بالا می‌برد، ولی سریال شما الف ویژه نیست. چطور این محدودیت بودجه را مدیریت می‌کنید؟

مستند «غرامت» آماده پخش شد

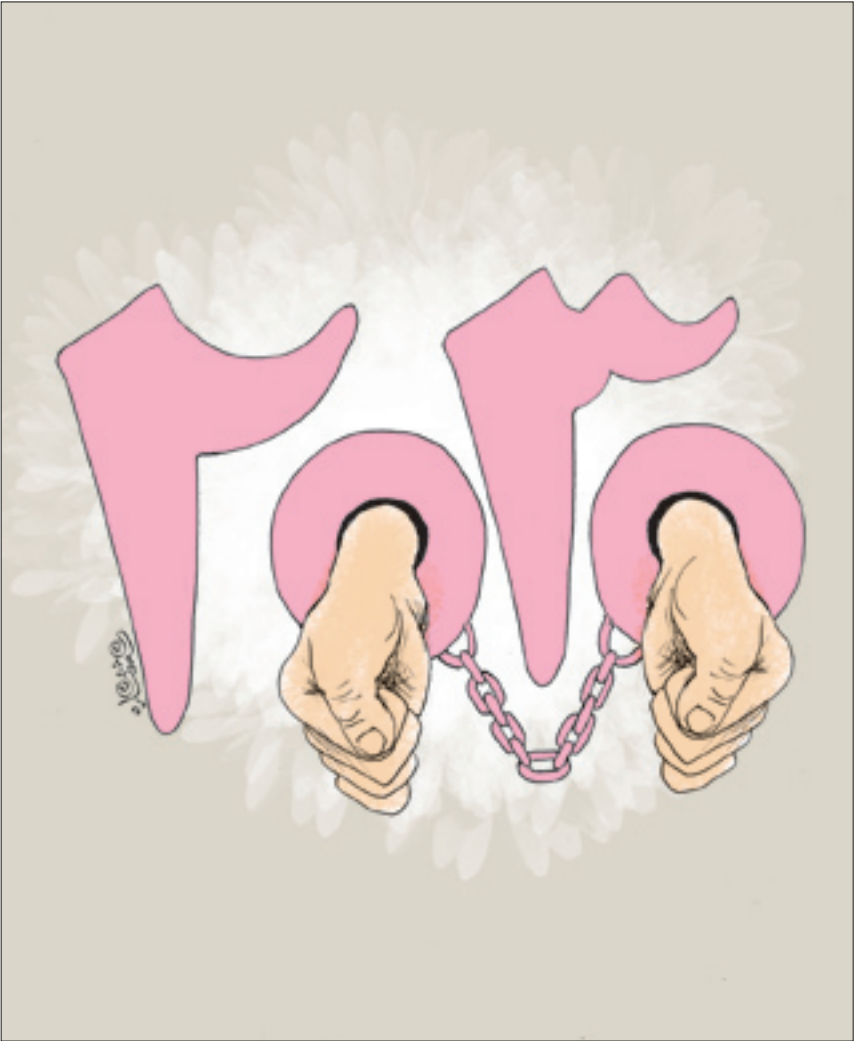
مستند «غرامت» آماده پخش شد

مستند «غرامت» به زودی روی آنتن خواهد رفت

مستند «غرامت» که به موضوع اثرگذاری نفت در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی کشور در یکصد سال اخیر می‌پردازد، پس اتمام فرآیند پیا تو لیس، آماده پخش از شبکه‌های سیما شد. به گزارش روابط عمومی

مستند انقلاب اسلامی، مستند «غرامت» یکی از تازه‌ترین محصولات خانه مستند انقلاب اسلامی است که به موضوع اثرگذاری نفت در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی کشور در یکصد سال اخیر می‌پردازد و با اتمام فرآیند پس تولید، آماده پخش از شبکه‌های سیما شد. این مستند که از تولیدات فاخر خانه مستند انقلاب اسلامی است، با بررسی وقایع مهم یکصد سال گذشته، ردپای نفت را در آنها شناسایی می‌کند و با تشریح آن، جایگاه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی این سرمایه‌سرمزینی را در کشور به بحث می‌گذارد. مستند غرامت که با استفاده از آرشیه‌های صوتی و تصویری دیده نشده، تلاش داشته ابعاد ناگفته توسعه صنعت نفت را بیان کند، جدال تاریخی کمپانی‌های غربی با دول مختلف ایران را تشریح می‌کند. این مستند که در چهار قسمت ۴۵ دقیقه‌ای به کارگردانی حسام اسلامی، در خانه مستند انقلاب اسلامی تهیه شده، هم‌اکنون آماده پخش از شبکه‌های مختلف سیماست و به زودی روی آنتن خواهد رفت.

داشت و تنها در این برهه از زمان است که استعدادهای بسیاری کشف و وارد دنیای حرفه‌ای حوزه پویانمایی کشور شدند، اما این حرکت بسیار مهم و رو به رشد در اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ با تغییرات گسترده مدیریتی به بیراهه کشیده شد و بسیاری از برنامه‌سازان با تجربه و متخصص در این حوزه بنا به عدم حمایت‌های حداقلی از ادامه آن فعالیت‌ها سر باز زدند و عملاً در سال‌ها بعد و با حضور دولت یازدهم نیز این حرکت کاملاً به صفر رسید و تنها چند گروه خصوصی با هزاران مشکلات و معضلات آن‌هم در خارج از بدنه دولتی تنها با این‌ماه عشق و علاقه در حال فعالیت هستند و کورسویی از این حوزه را تا حدودی روشن نگه داشتند، اما این حوزه به‌نداشت، اما برخی مقامات و مدیرانش در مقام دلالتن برخی کمپانی‌های خصوصی در آن سوی مرزها وارد شده و جوانان مستعد و کاملاً حرفه‌ای را برای ادامه فعالیت به برخی کشورها هدایت کردند و این رنجی فراتر از یک داغ دل است که در آستانه چهارمین دهه از انقلاب اسلامی برخی از مدیران با سوءاستفاده از جایگاه و عدم تعهد این‌چنین تیشه می‌زنند، موزد منازعه را در انتخاب چندانی نخواهد داشت و آینده‌های گلمستان یاز علاقه‌مندان و سینه‌چاکان مدیران ارشد حوزه کشتورزند، مدیرانی که متأسفانه یاز جمله دوستان گرمابه و اصلوی و دوام و قوام چندانی نخواهد داشت و این‌ها برای نظام اساساً چران این افراد به‌رغم واضح و روشن بودن اعتقادات‌شان همچنان در جایگاه‌های تأثیرگذار حوزه فرهنگ و هنر حضور دارند؛ افرادی که در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن منافع خودشان را راجح بر منافع کشور و نظام دانسته و هر چه می‌کنند در آن راستاست و پس.

نگارنده تنها در این چند سطر به هشدار در این حوزه بسنده کرده، اما به این بشارت نیز امیدوار است که حضور چنین افرادی دوام و قوام چندانی نخواهد داشت و این‌ها برای نظام و انقلاب روشن‌تر از هر روشنی خواهد بود و تنها امیدوار است؛ اولاً نهاد‌های نظارتی در این حوزه با حضور فعال‌تر خود فضای فرهنگ و هنر را از لوث چنین افرادی که بعضاً با تابلوی ارزشی و متعهد در حال جولان دادن هستند، پاک کند و در ثانی با حمایت از چنین هنرمندان و جوانان مستعد و متعهدی، انقلاب و نظام از داشتن چنین ظرفیت عظیم و مهمی آن‌هم چه در بعد داخلی و چه در بحث بین‌المللی‌اش محروم نشود.

برنامه‌های روز جهانی موزه تشریح شد

انتخاب بهترین موزه ایران از سوی ایکوم

همزمان با هفته میراث فرهنگی و روز جهانی موزه، بهترین موزه ایران بر اساس شاخص‌های مدنظر ایکوم (کمیته جهانی موزه‌ها) معرفی می‌شود. سیداحمد محیط‌طباطبایی، رئیس ایکوم ایران روز گذشته طی نشست با اصحاب رسانه، به بیان برنامه‌های روز جهانی موزه‌ها پرداخت. محیط‌طباطبایی با بیان اینکه شعار اسسال از سوی ایکوم «موزه‌ها و داستان‌های مناقشه‌آمیز روایت‌های ناگفتنی موزه‌ها» اعلام شده، گفت: ایکوم هر ساله شعارهایی را با محوریت حفظ محیط زیست و حفظ صلح جهانی اعلام می‌کند و اعضای ایکوم که بیش از ۴۰ هزار موزه در سراسر جهان هستند، این شعارها را با اشعار فعالیت‌های خود در طول سال فرار می‌دهند. وی با اشاره به اینکه بیش از سه دهه است که روز ۲۸ اردیبهشت به عنوان روز جهانی موزه‌ها بزرگ داشته می‌شود، تأکید کرد: در این روز استفاده از همه موزه‌ها رایگان است و اگر مجموعه‌ای در روز جهانی موزه‌ها رایگان نبود، یعنی آن مجموعه خود را موزه نمی‌داند. رئیس ایکوم در ایران بر گسزاری برنامه‌های فرهنگی در هفته میراث فرهنگی و روز جهانی موزه‌ها گفت: روز ۲۱ اردیبهشت با همکاری موزه ملی و به‌مناسبت هشتادمین سالگرد تأسیس این موزه نمایشگاهی از ۸۰ اثر خالص موزه ملی بر گزار می‌شود. محیط‌طباطبایی با اشاره به فعالیت کارگروه کودک مستعد و متعهدی، انقلاب و نظام از داشتن چنین ظرفیت عظیم و مهمی آن‌هم چه در بعد داخلی و چه در بحث تاریخی پروین اعتصامی بر گزار شد.